

MIRISNI PROSTORI JUGA

Umjetnički paviljon u Zagrebu / Pejzažne studije Dalibora Paraća potvrdile su umjetnika kao jednog od najizrazitijih hrvatskih kolorista / Izložbu prati katalog i monografija o slikaru iz pera dr. Ive Šimata Banova u izdanju Art studija Azinović

Suncem okupani pejzaži slikara Dalibora Paraća (1921.), što se mogu vidjeti na velikoj monografskoj izložbi u Umjetničkom paviljonu, potvrdili su ovog senzibilnog Dalmatinca, zaljubljenog u svjetlost, kao jednog od najizrazitijih hrvatskih kolorista. Već dugo, doista, niti jedan izložbeni prostor nije bio okupan s takvom količinom svjetla i radosti kakve emaniraju Paraćeve prozirne studije prirode. U mračnom milenarnom vremenu, kada likovni umjetnici u svijetu još uvijek kao svoju omiljenu temu istražuju razaranje i sakaćenje ljudskoga bića, gotovo ju apologetski uzdižući kao metaforu 20. stoljeća, Parać samotnjački i ljekovito izlaže svoje blistave mediteranske fantazije, što romantično evociraju prostore djetinjstva – mirisne i suncem okupane pejzaže rodnoga Solina.

Likovna je to svečanost za oko naviklo na mračne teme mladih destruktivaca što vole šokirati publiku svojim raščerečenim plastičnim truplima i krvavim performansima. Ne slika, međutim, Parać onaj mitski prostor zavičaja u kojega su upisani tisućljetni tragovi grčke i rimske civilizacije, već radostan svijet svoga djetinjstva, što pripada prostorima sna. Stoga i ne iznenađuje da je izbornik radova i pisac opsežne monografije o Paraću (u izdanju Art Studija Azinović) dr. Ive Šimat Banov, pozivajući se na sv. Augustina, ovu sjajnu izložbu i

Raskošne boje: »Cvijee u kamenjaru«, ulje na platnu, 1979.

nazvao »Sjećanje na zaborav«. Prostor Umjetničkog paviljona prigodno je za izložbu podijeljen u tri dijela. U desnome krilu nalaze se slikareva najbolja djela iz sedamdesetih godina – raskošne poetsko apstraktne studije prirode »Cvijee u kamenjaru«, »Ugodaj«, »Crijenica«, »Modra škrapa«, »Rumeno sti-

jenje«, »Rodna gruda«. Gusti reljefni namazi kista, nastali u vještoj igri, ovdje otkrivaju majstora boje koji svaki vanjski fenomen umije preobraziti u blještavu himnu životu. U tim izvrsnim djelima Parać je nedvojbeno vratio vjeru u slikarstvo kao radostan, hedonistički i životu posvećen čin!

U središnjem dijelu izložbe prikazan je vrlo zanimljiv ciklus portreta umjetnikovih prijatelja: Ede Murtića, Madenke Šolman, Vladimira Malekovića, Petra Selema, Ferdinanda Kulmera i Krune Prijatelja, prožet ne samo ljubavlju već i karakterističnom paraćevskom dozom humora. Na posljednju, djela iz devedesetih godina (Cempresi), što su izložena u lijevome krilu paviljona, prijatna iskustva sažimlju prema novim istraživanjima, u kojima se potez kista s jedne strane izdužuje, a s druge poentilistički »mrvi«.

Svojim raskošnim likovnim studijama, ovaj usamljeni umjetnik, doista se može pridružiti onomu zlatnom slikarskom krugu – Postružnik, Motika, Gliha, Dulčić, Pulitika – što je svojim talentom hrvatsko slikarstvo odavno pripojio europskomu. U tome se društvu odabranih daka-ko nalazi i umjetnikov brat i jedan od najgenijalnijih hrvatskih majstora kista – Vjekoslav Parać. Pa ako je jedan brat stvorio mitski opus mediteranskih tema, dosežući najveća slikarska obzorja, drugi je bez ikakve sumnje u hrvatsko slikarstvo unio fantastičnu snagu svijeta – zavidljivoj poeziju plamtećih boja.

Kako je na jednome mjestu uostalom i napisao dr. Šimat Banov u svojoj opsežnoj monografiji o slikaru: »Parać je radost slikanja!«

MARINA TENŽERA

Na svečanom uručjenju kompjutorske opreme govorili su Vinko Ivić i predsjednik Ericssona Åke Enell Foto: Vjesnik / Lea Stergar

KOMPJUTORI MUZEJU GRADA ZAGREBA

Muzej grada Zagreba / U prigodi skorajšnjih božićnih i novogodišnjih blagdana, Tvrtka Ericsson Nikola Tesla darovala je vrijednu komunikacijsku opremu MGZ-u

ZAGREB, 15. prosinca – Tvrtka Ericsson Nikola Tesla i ove je godine nastavila praksu blagdanskih darivanja vrijedne komunikacijske opreme raznim hrvatskim institucijama, kojom se na najplemenitiji način zamjenjuje tradicionalni način čestitanja.

Božićna »čestitka« u vidu četiri kompjutora najveće konfiguracije, dva skenera i dva kolor-printera sa svim dodatcima, ovoga je puta darovana Muzeju grada Zagreba. Na svečanom uručjenju luksuzne informatičke opreme u srijedu, ravnatelj MGZ-a Vinko Ivić zahvalio je Ericssonovim stručnjacima, posebno predsjedniku tvrtke Åke Enellu na daru kojega se vrijednost procjenjuje na više od 65 tisuća kuna. Najsuvremenija kompjutorska tehnologija, kako je istaknuo prof. Ivić, omogućit će izradivanje stranica muzeja na Internetu,

izradbu baza podataka, skeniranje fototeke kao i izradbu reprezentativnih elektronskih kataloga. Štoviše, pomoću nove informatičke opreme posjetitelj će već na ulazu u MGZ moći dobiti uvid u stalni postav muzeja.

Posebna je vrijednost i to što se novom opremom ujedno stvorila prva pedagoška kompjutorska igraonica za djecu. Muzej grada Zagreba, kako je podsjetio ravnatelj Ivić, zrcalo je grada kroz stoljeća. Suvremeni postav svrstava ga u sam vrh europskih institucija pa ne iznenađuje da je kandidiran za Europski muzej godine 2000. Štoviše, za oblikovanje novog muzejskog postava arhitekt Zeljko Kovačić primio je najveću nagradu Hrvatskog udruženja arhitekata »Bernardo Bernardi« za 1997. godinu.

MARINA TENŽERA

NOVI STRIBOROVI NASLOVI

ZAGREB, 15. prosinca – Ivana Brlić-Mažuranić, Zvonimir Balog, Oscar Wilde, Puškin, Mark Twain, Pavao Pavličić, Vladimir Nazor, Višnja Stahuljak, Lewis Carroll i Erich Kästner samo su neka od proslavljenih spisatelja čija djela objavljuje ugledna nakladnička kuća »Znanje« u biblioteci Stribor. Namijenjena prvenstveno najmlađim čitateljima, biblioteka Stribor upravo slavi peti rođendan, što je i svečano obilježeno u srijedu na dječjem odjelu Gradske knjižnice gdje su se okupili autori objavljenih knjiga, djeca, koja uz Stribor ulaze u svijet književnosti, urednici u Znanju i mnogi drugi.

Branko Jazbec, direktor Znanja, podsjetio je na vrijeme kada se Stribor, kao najmlađa od svih biblioteka Znanja, tek uhodavala i sve dominantnije nametala na hrvatskom knjižnom tržištu. Tako su se, po Jazbecovim riječima, knjige biblioteke Stribor 1994. i 1995. teško prodavale da bi potom dostigle nakladu od 2000 primjeraka što je za naše prilike izuzetno uspješno. Zatim je, kao i sve druge hrvatske nakladnike, i uspjeh Stribora usporio PDV. Nedavno uvođenje nulte stope PDV-a na knjige, kako je rekao Jazbec, rezultiralo je boljom prodajom, a i nižom cijenom Striborovih knjiga. U pet godina postojanja Stribora objavljeno je 76 naslova suvremenih i klasičnih djela dječje književnosti, od čega je čak 55 domaćih autora. Tijekom 1999. godine Stribor je obogaćen sa šest novih knjiga i to »Pričom o Jelenku« Maje Glušćević, prvijencem

mladog pisca Zorana Pongrašića »Mama je kriva za sve«, »Ključem oko vrata« Nikole Pulića, »Nikom«, što ga je napisao Goscinny, autor Asterixa i Luky Lukea, a ilustrirao poznati francuski karikaturist Sempé, »Kolbom u planini« Ante Gardaša i klasičnim djelom svjetske književnosti »Heidi« Johanne Spyri. U predbožićno vrijeme, kada se traga za dobrim knjigama koje će razveseliti djecu, Striborove nove naslove predstavili su urednica Vera Barić, dr. Dubravka Težak, Sanja Polak, Maja Glušćević i drugi.

BARBARA MATEJČIĆ

MATICA HRVATSKA O DR. TUĐMANU

SPLIT, 15. prosinca – Prvi predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman obnovio je neovisnu hrvatsku državu, bio je vrhunski političar, vojskovođa, ali i iskusan znanstvenik te poznati povjesničar. Kad se mnogima činilo nemogućim, dr. Tuđman je napravio upravo suprotno, učinio je ideju o suverenoj hrvatskoj državi mogućom i ostvario san hrvatskog naroda, život u neovisnoj i samostalnoj državi.

Dr. Tuđman ostavio nam je veliko

naslijeđe koje moramo čuvati, a to je prvenstveno jedinstvo naroda, kazao je Ivan Bošković, predsjednik Matice hrvatske Split u utorak na večer na komemorativnom skupu priređenom u samostanu Sv. Franje.

Članovi splitske Matice govori su o hrvatskom predsjedniku Tuđmanu ne samo kao o političaru i vojskovođi već kao o članu Matice hrvatske, ljubitelju književnosti, umjetnosti i kazališta. (M. Jurković)

SVJETSKO ZANIMANJE ZA PAPIĆEV FILM

ZAGREB, 15. prosinca – Hrvatski film »Kad mrtvi zapjevaju« Krste Papića trenutačno je pozvan na sudjelovanje na više od 25 svjetskih filmskih festivala, među kojima su i festivali u San Franciscu, Jeruzalemu, New Delhiju, Washingtonu, New Yorku, Seattleu i Kopenhagenu, priopćeno je iz Jadran filma.

Nakon svjetske praizvedbe u Montrealu i pobjede na filmskom festivalu Fort Lauderdale International na Floridi film pobuđuje veliko zanimanje u svjetskoj filmskoj javnosti, ističe se.

Primjerice, u filmskome časopisu »Hollywood Reporter« kritičar Frank Scheck napisao je da film »blista u najboljoj antiratnoj tradiciji« i pita se je li moguće da iz Hrvatske dolazi urnebesna crna komedija, koja bi u rukama poduzetnog distributera mogla postati pravim hitom u art-kinima. Također je istaknuo da Papić vodi događaje u frenetičnu ritmu i da se ni trenutak ne dvoji o ludom zapletu, no da istodobno ima dovoljno topline i razradbe likova koji sprječavaju da se film čini premehaničkim. (Hina)

»Kad mrtvi zapjevaju« Krste Papića

»DUBROVAČKI SUTON« U PARIZU

PARIZ, 15. prosinca – Za uzvanike i francusku publiku u utorak na večer je u zgradi UNESCO-a u Parizu prikazan hrvatski igrani film »Dubrovački suton« redatelja Zeljka Senečića. To je posljednja u programu od više akcija predstavljanja hrvatske kulture u Parizu i u obilježnoj francuskoj pokrajini Pikardiji, što ih je od početka prosinca organiziralo Stalno predstavništvo RH pri UNESCO-u, već drugu godinu za redom.

Osim projekcije Senečićeva filma o Dubrovniku, u sjedištu UNESCO-a u Parizu predstavljene su i dvije publikacije Arheološkog muzeja u

Splitu: Zbornik radova XIII. međunarodnog kongresa za starokršćansku arheologiju, urednika Emilija Marina, ravnatelja Arheološkog muzeja Splita, te publikacija pod nazivom Salona III. – Francusko-hrvatska arheološka istraživanja: Monastirne. Ravnatelj za svjetsku baštinu UNESCO-a Mounir Bouchenaki, otvarajući u ponedjeljak na večer skup od stotinjak uzvanika i arheoloških stručnjaka, pozvao je na početku svog govora okupljene na minutu šutnje u počast preminuloga hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana. (Hina)